

Sygn. akt II Ka 46/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Orzechowska
Protokolant:	st. sekr. sąd. Anna Sieczkiewicz

przy udziale prokuratora Adriana Wysokińskiego

po rozpoznaniu w dniu 31 października 2018 r.

sprawy **R. M.**

oskarżonego z art. 286§1 kk w zb. z art. 297§1 kk w zw. z art. 11 §2 kk w zw. z art. 64§1 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 09 listopada 2017 r. sygn. akt II K 731/17

zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy; zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze stwierdzając, że wydatki tego postępowania ponosi Skarb Państwa.

Sygn. akt II Ka 46/18

UZASADNIENIE

R. M. został oskarżony o to, że w dniu 31 maja 2013 r. w S., woj. (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził Bank (...) S.A. z/s w W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 42140 złotych, w ten sposób, że w celu uzyskania dla siebie pożyczki gotówkowej w w/w kwocie złożył w I oddziale banku w S. wniosek o udzielenie pożyczki przedkładając do niego podrobiony przez nieustaloną osobę, poświadczający nieprawdę dokument w postaci zaświadczenia o zatrudnieniu w firmie (...) z/s w S. na stanowisku pracownika fizycznego, a następnie podpisał umowę pożyczki ekspresowej o nr (...) wprowadzając w błąd pracownika w/w oddziału Banku, co do stanu faktycznego, mającego istotne znaczenie dla uzyskania przedmiotowej pożyczki, a następnie pomimo upływu terminu jej spłaty, nie wywiązał się z zobowiązania, czym działał na szkodę Banku (...) S.A., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu, co najmniej sześciu miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne, **tj.o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.**

Sąd Rejonowy w Siedlcach wyrokiem z dnia 9 listopada 2017 r.:

I. oskarżonego R. M. uznał za winnego dokonania zarzucanego mu czynu wyczerpującego dyspozycję art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i za czyn ten na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył oskarżonemu karę jednego roku pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonego Bank (...) S.A. z/s w W. obowiązek naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę kwoty 41 634 złote;

III. zwolnił oskarżonego od opłaty oraz pozostałych kosztów sądowych, przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od wyroku Sądu I instancji wniósł **oskarżony R. M.** Skarżący zakwestionował wyrok w całości. W treści środka odwoławczego wskazał, iż nie popełnił zarzucanego mu czynu, w toku postępowania nie uwzględniano jego wniosków dowodowych, a jego czyn polegał na „nieumyślnym udostępnieniu dokumentu w postaci dowodu osobistego”. W konsekwencji podniesionych zarzutów skarżący wniósł o uniewinnienie, zmianę wyroku w zakresie kary pozbawienia wolności i obowiązku naprawienia szkody oraz uchylenie orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. W toku rozprawy apelacyjnej oskarżony poparł apelację i wnioski w niej zawarte, zaś prokurator wniósł o nieuwzględnienie apelacji i utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja oskarżonego R. M. wobec niezasadności twierdzeń wskazanych w jej treści nie mogła stać się podstawą do uwzględnienia któregokolwiek z alternatywnie podniesionych wniosków apelacyjnych. Zainicjowana apelacją oskarżonego kontrola odwoławcza nie wykazała, aby w toku postępowania pierwszoinstancyjnego zaistniało jakiegokolwiek uchybienie, które nakazywałoby dokonanie zmiany w zaskarżonym orzeczeniu bądź jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu celem ponownego rozpoznania. W ocenie Sądu Okręgowego, zgromadzony w sprawie materiał dowodowy był pełny i nie wymagał uzupełnienia, a jego ocena została dokonana z uwzględnieniem zasad wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego. Poczynione na jej podstawie prawidłowe ustalenia faktyczne, dały podstawę do uznania, że oskarżony R. M. dopuścił się zarzucanego mu czynu. W pierwszej kolejności stwierdzić należy, że oskarżony R. M. w sposób konsekwentny zaprzeczał w toku postępowania swojemu sprawstwu, próbując odpowiedzialność za popełniony czyn scedować na inne osoby, tj. pracowników banku oraz biura pośrednictwa kredytowego. Wyjaśnienia oskarżonego w tej mierze, wobec wielości dowodów go obciążających, których wiarygodności nie sposób kwestionować, nie mogły stanowić podstawy do poczynienia ustaleń faktycznych. Zasadniczą rolę w realiach niniejszej sprawy odegrały zeznania świadków M. F. i G. G., dowody z dokumentów oraz opinia biegłego. W pierwszej kolejności, odnosząc się do kwestionowanych przez skarżącego dowodów o charakterze osobowym, stwierdzić należy, że w ocenie Sądu Okręgowego nie istnieją żadne, racjonalne przesłanki, które nakazywałyby odmówić waloru wiarygodności relacjom tych świadków. G. G. – pracownik Banku (...) S.A. i M. F. – pracownik agencji pośrednictwa finansowego, przybliżyły nie tylko okoliczności zawarcia umowy przedmiotowej pożyczki, ale także ogólne zasady udzielania instrumentów finansowych. Zauważyć należy, że świadkowie ci, to osoby obce dla oskarżonego, które w żaden sposób nie są zainteresowane jego skazaniem. Świadek M. F. wskazała, że zawsze dokonywała weryfikacji osoby ubiegającej się o kredyt lub pożyczkę z posiadanym przez tą osobę dokumentem tożsamości. Jedynie w przypadku pozytywnej weryfikacji, dokonywała potwierdzenia tej czynności poprzez adnotację na kopii dowodu osobistego. Stwierdziła, że tak samo musiało być w przypadku umowy zawartej z oskarżonym, gdyż na kopii dokumentu, znajduje się jej podpis. G. G. dokonywała natomiast wprowadzenia danych do systemu i weryfikacji przedłożonego zaświadczenia o dochodach, a proces ten również zakończył się wynikiem pozytywnym. Opinia biegłego z zakresu kryminalistycznych badań pisma i dokumentów potwierdziła, iż na bankowych dokumentach podpisanych w placówce agencji pośredniczącej znajdują się autentyczne podpisy R. M.. Nie bez znaczenia również pozostaje fakt, iż to oskarżony był właścicielem konta, na które wpłacono kwotę udzielonej pożyczki. Wprawdzie pracownik banku wskazał, że niejednokrotnie jest tak, że konto zakładane jest w momencie udzielenia pożyczki, tak jak i w tym przypadku, jednakże zauważyć należy, że to oskarżony po zawarciu umowy, dokonał następnie wypłaty całości sumy pieniężnej w placówce banku, gdzie z całą pewnością również dokonano weryfikacji klienta za pomocą jego dowodu osobistego, co przemawia za uznaniem, iż oskarżony miał do niego pełny dostęp. W świetle tych dowodów, twierdzenia oskarżonego R. M. o powierzeniu dowodu osobistego celem uzyskania pożyczki, praktycznie

nieznanej mu osobie są wręcz niewiarygodne. Decyzje procesowe w sprawie wniosków dowodowych przedstawionych przez oskarżonego R. M., również uzyskały aprobatę Sądu Okręgowego. Sąd Rejonowy oddalając przedmiotowe wnioski złożone na rozprawie w dniu 9 listopada 2017 r. słusznie stwierdził, iż część z nich dotyczy okoliczności już udowodnionych, a część zmierzała wyłącznie do przedłużenia postępowania. Oskarżony poza rozprawą, wnioskował także o przeprowadzenie szeregu różnych dowodów, w szczególności prowadzących do weryfikacji pracowników punktu pośrednictwa oraz banku w kierunku wystawienia i podpisania zaświadczenia o zatrudnieniu, które przedstawił. Zauważyć również należy, że w tym zakresie Sąd Rejonowy nie zajął żadnego stanowiska, co oczywiście stanowi naruszenie przepisów postępowania. Brak decyzji procesowej, co do uwzględnienia bądź oddalenia wniosku dowodowego należy traktować – w zakresie skutków procesowych – za tożsamy z decyzją o jego oddaleniu. W sytuacji, w której Sąd I instancji, nie powołuje się na okoliczności mające być przedmiotem takiego dowodu w zakresie prowadzonych ustaleń faktycznych, zaniechanie podjęcia decyzji co do wniosku dowodowego stanowi naruszenie prawa, które pozostaje bez wpływu na treść rozstrzygnięcia (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2004 r., sygn.. akt V KK 199/04).

W świetle powyższych okoliczności, nie budzi wątpliwości, że oskarżony R. M., działając w celu uzyskania korzyści majątkowej, doprowadził Bank (...) S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 42140 złotych, w tym celu posługując się podrobionym dokumentem poświadczającym nieprawdę. Oskarżony w momencie wnioskowania o pożyczkę pozostawał osobą bezrobotną, a przedstawione przez niego zaświadczenie o zatrudnieniu, na którym wskazano także wysokość uzyskiwanych dochodów, miało istotne znaczenie dla uzyskania przez niego instrumentu finansowego, o który wnioskował. Z pełnym przekonaniem stwierdzić bowiem należy, że decyzja banku o przyznaniu pożyczki byłaby negatywna, gdyby osobom decyzyjnym znana była rzeczywista sytuacja majątkowa i zawodowa oskarżonego. R. M. czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat, po odbyciu, co najmniej sześciu miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne, a tym samym wypełnił znamiona czynu z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. Zastrzeżeń Sądu Okręgowego nie wzbudziła także zastosowana względem R. M. sankcja karna. W ocenie Sądu Okręgowego, stanowi ona adekwatną reakcję na popełnione przez niego przestępstwo, cechujące się znacznym stopniem winy i społecznej szkodliwości. Motywacja oskarżonego, który pozostawał osobą zdolną do pracy, a pomimo tej okoliczności postanowił, bez żadnego wysiłku zdobyć środki pieniężne, doprowadzając instytucję finansową do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w wysokości przekraczającej 25 – krotność minimalnego wynagrodzenia w 2013 r. , zasługuje na krytykę. Dane o karalności oskarżonego R. M. wskazują, że pozostaje on osobą wielokrotnie karaną, której to wymierzano głównie kary pozbawienia wolności. Nie skłoniło to jednak R. M. do zmiany postępowania i poszanowania obowiązujących norm prawnych. Z tych wszystkich względów, wymierzona oskarżonemu kara jednego roku pozbawienia wolności jest sprawiedliwa i nie nosi cech rażącej niewspółmierności.

(...) Bank (...) S.A. z/s w W. (uprzednio Bank (...) S.A.) złożył stosowny wniosek w trybie art. 46 § 1 k.k. o naprawienie wyrządzonej przestępstwem szkody, zatem rozstrzygnięcie to nie budzi wątpliwości, a jego zasadność nie podlega kwestionowaniu. Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy nie znalazł żadnych podstaw do zmiany zaskarżonego orzeczenia bądź jego uchylenia celem przekazania sprawy do ponownego rozpoznania i z tego względu orzekł o utrzymaniu zaskarżonego wyroku w mocy. Z uwagi na fakt, że oskarżony R. M. nie dysponuje środkami pieniężnymi i pozostaje w warunkach izolacji penitencjarnej, Sąd Okręgowy zwolnił go od ponoszenia kosztów niniejszego postępowania, przejmując wydatki na rachunek Skarbu Państwa. Wydając niniejszy wyrok Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 456 k.p.k. oraz art. 437 § 1 k.p.k.